

ลักษณะของบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช Features of Lyrics Dedicated to the Late King Rama IX

มันทนา สุวรรณศรี¹

Mantana Suvannasri¹

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัญญัติ สาลี²

Asst. Prof. Dr.Banyat Salee²

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2562

E-mail : ninamantana62@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการใช้ภาษา เนื้อหา และกลวิธีการใช้ภาษาที่ปรากฏในบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ผู้วิจัยได้เลือกบทเพลงที่แต่งขึ้นเพื่อแสดงความอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชซึ่งมีการเผยแพร่ตั้งแต่วันที่ 13 ตุลาคม 2559 ถึงวันที่ 27 มีนาคม 2560 จากสื่อออนไลน์ผ่าน ยูทูบ (Youtube) และ เฟซบุ๊ก (Facebook) ซึ่งเป็นบทเพลงที่ได้รับความนิยมสูงจากสื่อออนไลน์โดยพิจารณาจากจำนวนการเข้าชม การกดไลค์ และการกดแชร์ จำนวน 93 เพลง

ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาในบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้แก่ ด้านการแสดงความไว้อาลัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเสด็จสวรรคต การสูญเสีย การอาลัยอาวรณ์ และการหวนระลึกถึง ด้านพระราชกรณียกิจ ได้แก่ การปกครอง ด้านการเกษตร การจัดการทรัพยากรน้ำ การเยี่ยมราษฎร การศึกษา การแก้ปัญหา และการประชาสัมพันธ์ ด้านการแสดงความจงรักภักดี และด้านเนื้อหาเกี่ยวกับการเทิดพระเกียรติ ได้แก่ การเทิดพระเกียรติโดยให้ความสำคัญระดับโลก การเทิดพระเกียรติเป็นมหาราช และ การเทิดพระเกียรติในลักษณะทั่ว ๆ ไป

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

¹ Graduate students, Master of Arts Program in Thai, Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University

² ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² Department of Thai Language and Oriental Languages, Faculty of Humanities and Social Sciences, Mahasarakham University

* ได้รับบทความ: 2 พฤษภาคม 2562; แก้ไขบทความ: 12 มิถุนายน 2562; ตอรับการตีพิมพ์: 18 มิถุนายน 2562

Received: May 2, 2019; Revised: June 12, 2019; Accepted: June 18, 2019

ด้านรูปแบบของบทเพลงแบ่งเป็น 2 ประการ ได้แก่ โครงสร้างของเพลง และแนวเพลง ด้านโครงสร้างของบทเพลงนิยมใช้รูปแบบเอกบท AA AA A จำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลง น้ำตาไม่หยุดไหล ชาวไทยคิดถึงพ่อ เพลง กษัตริย์แห่งประชาธิปไตย เพลงองค์เดียวในโลก เพลงลาภูไทด้วยหัวใจที่ยักพ้อ รูปแบบทวิบท A B A B จำนวน 5 เพลง ได้แก่ เพลง วันที่พ่อไม่อยู่ เพลงสลาย (13 ตุลาคม 2559) เพลง ลูกสุดอาลัย เพลง รักพ่อ รักแผ่นดิน และ เพลงรูปที่ข้างฝาของ รูปแบบตรีบท A B A มีจำนวนทั้งหมด 5 เพลง ได้แก่ เพลงพ่อครับ เพลงกล่อมพ่อ เพลงด้วยหัวใจของพ่อ เพลงพ่อยังอยู่ เพลงขอเป็นข้าราชการทุกชาติไป ทำนองเพลงแบบแบบตรีบท ประเภทของฟอร์มปรากฏมากที่สุด ด้านรูปแบบประเภทของแนวเพลง แบ่งตามรูปแบบของดนตรีและแบ่งตามแนวดนตรีของไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต รูปแบบดนตรีเป็นแนวป๊อป มากที่สุด จำนวน 52 ชิ้นงาน เนื้อเพลงส่วนใหญ่กล่าวถึงพระราชกรณียกิจ รongลงมา คือเป็นดนตรีแนวลูกทุ่ง จำนวน 31 ชิ้นงาน เนื้อหาของเพลงจะเน้นการแสดงความรักอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ส่วนดนตรีแนวโฟล์ค มีน้อยที่สุด จำนวน 5 ชิ้นงาน เนื้อเพลงมักแสดงอารมณ์ของกลุ่มบุคคล มีเนื้อร้องหรือท่วงทำนองเรียบง่ายเพลง ภาษาที่ใช้ในเพลงลูกทุ่งมีสองรูปแบบคือภาษามาตรฐานและภาษาชาวบ้าน

กลวิธีทางภาษาในบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้แก่ 1. กลวิธีทางภาษาการใช้คำ มีการเลือกใช้คำสรรพนามแทนพระองค์และคำนามเรียกพระองค์การใช้คำซ้ำใช้ซ้ำกันที่ต้นบาท เพลงทูลกระหม่อมพ่อข้าที่ท้ายบาท เพลงพ่อของฉันซ้ำกันที่ต้นบาททุกบาทเพลงคืนสู่สวรรค์ การซ้ำประโยคเพลงความฝันของพ่อการใช้คำสามัญเพลงคืนสู่สวรรค์เพลงหาที่สุดมิได้เพลงเดิมพันที่ยิ่งใหญ่การใช้สัมผัสมีการใช้สัมผัสสระและสัมผัสอักษรสัมผัสสระ ได้แก่ คำเคียง เพลงฉันเกิดในรัชกาลที่ 9 คำเทียบเคียง เพลงพ่อภูมิพล คำทบทเคียง เพลงขอเป็นลูกพ่อ คำแทรกเคียง เพลงพ่อจำ คำแทรกแอก เพลงเทวดากลับฟ้า และคำเทียบแอกเพลงสวรรค์ไกรรายสัมผัสอักษรได้แก่ คำคู่ เพลงพ่อครับ คำเทียบคู่ เพลงแบบอย่างของลูก คำเทียบรถ บทเพลง ฟ้าร้องให้ คำเทียบรถ เพลงพ่อของไทยในใจตลอดกาล คำทบทคู่ เพลงรักพ่อตลอดกาล คำแทรกคู่ เพลงด้วยรักของพ่อ และคำแทรกรถเพลงสองมือพ่อ 2. การใช้โวหารโวหารที่นำมาใช้ ได้แก่ นามนัย เพลงพ่อของไทยในใจตลอดกาล อุปลักษณ์ เพลงพ่อไม่ได้จากเราไปไหนอุปมา เพลงน้ำตาไม่หยุดไหลชาวไทยคิดถึงพ่อและเพลงส่งพ่อคืนฟ้า ปฏิรูปพจน์ เพลงรอยยิ้มของพ่อ เพลงคำสัญญาต่อหน้ารูปพ่อ เพลงตามรอยพ่อหลวง ร.9 เพลงกล่อมพ่อ เพลงเพื่อพ่อ สมพจน์ เพลงพ่อภูมิพลบุคลาธิษฐาน เพลงพ่อคือผู้ให้ อติพจน์ เพลง พ่อครับ ปฏิปุจฉา เพลง พ่อครับ อุทาหรณ์ เพลงบ้านของพ่อและสัญลักษณ์เพลง สวรรค์ไกรราย

คำสำคัญ : 1. รูปแบบ 2. เนื้อหา 3. กลวิธีการใช้ภาษา

ABSTRACT

The study served one purpose to examine forms of language usages in eulogy lyrics for paying tributes to the late King Rama IX, contents in them and means of using words written in such lyrics. Ninety-three eulogy lyrics with each of them gaining high popularity

from viewers were selected through social online media like Youtube and Facebook from October 13, B.E. 2559/2016 to March 27, B.E. 2560/2017.

Research findings have found the following features.

First, contents deal with paying tributes, undergoing his engagements, pledging allegiance and citing his unique deeds. Next, models of such lyrics are composed of the mono-pattern of AA-AA-A for four songs; di-pattern of A-B-A-B, for 5 songs; and the most popular tetra-pattern of A-B-C, constituting the highest model. For rhythmic model, they are divided into conventional and Thai melodies involving ways of life. Of them, key contents of fifty-two pop-songs mention the late monarch's demise and his engagements, those of 31 country songs focus on paying tributes. In contrast, those of five folk songs express individual groups' saddened feelings, composed with simple lyrics and easy melodies. The language used in country songs are of two models namely formal and informal languages. Last, means of using the written language in the eulogy lyrics includes: specific pronominal diction for representing the late monarch, and placements of word repetition at the initial or final positions of each verse line including the initial position of every verse line. Only two songs have been composed of common words. Lyric devices in the target lyrics embrace both assonance and consonance with rhythmic schemes of varying formats in each verse line. Different word categories of assonance have been placed in six songs, whereas those of consonance have been done in 7 songs. Figures of speech used in the eulogy lyrics encompass: metonymy, simile, oxymoron, apostrophe, personification, hyperbole, rhetorical dialogue, and personal symbolism.

Keywords : 1. Format 2. Content 3. Techniques of Language

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

พระมหากษัตริย์แห่งราชอาณาจักรไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยเป็นต้นมาจนกระทั่งปัจจุบัน ทรงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างสรรค์ความเจริญรุ่งเรืองและความมั่นคงของชาติ ต่างทรงประกอบพระราชกรณียกิจทั้งหลายเพื่อสร้างความมั่นคงให้อาณาจักร ทรงปกครองอาณาประชาราษฎร์ให้อยู่อย่างร่มเย็นเป็นสุข และสร้างสรรค์ความเจริญรุ่งเรืองในด้านต่างๆ ให้เป็นมรดกตกทอดมาจนปัจจุบันเป็นศูนย์รวมทางจิตใจของคนไทยที่สำคัญที่สุดของชาติ เวลาที่คนในชาติแตกความสามัคคีกันจนไม่สามารถที่จะปรองดองกันได้ จึงนับว่าพระมหากษัตริย์ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อประชาชนอย่างหาที่สุดมิได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร พระมหากษัตริย์รัชกาลที่ 9 แห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ตลอดระยะเวลาของการครองราชย์ ได้ทรงอุทิศพระองค์ ให้แก่ประเทศชาติ และประชาชนชาวไทยมาโดยตลอด ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ นานัปการในการบำบัดทุกข์

บำรุงสุขและใช้เวลาส่วนพระองค์เสด็จเยี่ยมประชาชนในทุกภูมิภาคของประเทศ โดยทรงใช้เวลาอยู่กับประชาชนครั้งละนาน ๆ อย่างใกล้ชิด จึงทรงตระหนักในปัญหาต่าง ๆ ของประชาชน ซึ่งได้พระราชทานพระราชดำริให้หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการแก้ปัญหา รวมทั้งทรงพระกรุณาพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ในโครงการต่าง ๆ ที่ทรงเห็นว่าเป็นประโยชน์กับประเทศชาติและประชาชน จึงทรงได้รับการยกย่องจากหน่วยงาน และองค์กรต่าง ๆ จากนานาชาติและประเทศไทย

บทเพลงเป็นเสมือนเครื่องมือที่กวีหรือผู้แต่งใส่อารมณ์ความคิด หรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นรอบตัว เป็นภาพประวัติศาสตร์แต่ละยุคแต่ละสมัย เปรียบเสมือนวรรณกรรมอีกรูปแบบหนึ่งที่ใช้ภาษาเป็นสื่อ นักประพันธ์แต่งเพลงเพื่อสื่อความรู้สึกนึกคิดและเรื่องราวต่างๆ โดยผ่านภาษา ลักษณะของการใช้ภาษาในวรรณกรรมเพลง เนื้อหาสาระและรูปแบบที่นำเสนอในการเขียนของนักประพันธ์เพลงนั้นๆ ด้วย ดังบทเพลงถวายความอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่นักคิด นักเขียนได้ประพันธ์ขึ้นเป็นจำนวนมากได้เผยแพร่ทางสื่อมวลชน สร้างกระแสแห่งความจงรักภักดีต่อพระองค์ท่าน เช่น เพลง ไฉ้พระคืนสรวง ระบุว่าแต่งตามขนบวรรณคดีของพระเกียรติ การสื่อสารเพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผ่านบทเพลงทั้งแนวเพลงไทยสากล เพลงไทยลูกทุ่ง เพลงมาร์ช โดยในกระบวนการสื่อสาร ผู้ส่งสารได้แก่ ผู้ประพันธ์เพลง ที่ทำหน้าที่สร้างชุดของความหมาย ที่เกี่ยวข้องกับพระองค์ ส่งเป็นเนื้อเพลง ผสมผสานกับท่วงทำนองดนตรี และการขับร้องของศิลปิน เพื่อสื่ออารมณ์ ความรู้สึกและความคิดไปยังผู้ฟังหรือผู้รับสาร สร้างกระแสความจงรักภักดี เป็นจุดเริ่มต้นและเป็นแรงบันดาลใจให้หลายๆคนทำความดีเพื่อน้อมถวายแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บทเพลงดังกล่าวนอกจากจะมีเนื้อหาสาระที่มีความหมายแล้ว เมื่อเวลาผ่านไปบทเพลงเหล่านี้ยังช่วยบันทึกเหตุการณ์ ความคิด ความรู้สึก ของผู้คนในสังคมไว้ด้วย เช่นเดียวกับบทเพลงที่แสดงความไว้อาลัยต่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช เมื่อทางสำนักพระราชวังออกแถลงการณ์เรื่องพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สวรรคต ความว่า “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทรสยามินทราธิราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินไปประทับรักษา พระอาการประชวร ณ โรงพยาบาลศิริราชตั้งแต่วันที่ 3 ตุลาคม พุทธศักราช 2557 แม้คณะแพทย์ได้ถวายการรักษาอย่างใกล้ชิด จนสุดความสามารถแต่พระอาการประชวรได้ทรุดหนักลงตามลำดับ ถึงวันพฤหัสบดีที่ 13 ตุลาคม พุทธศักราช 2559 เวลา 15 นาฬิกา 52 นาที เสด็จสวรรคต ณ โรงพยาบาลศิริราชด้วยพระอาการสงบ สิริพระชนมพรรษา ปีที่ 89 ทรงครองราชย์สมบัติได้ 70 ปี” ด้วยความรักของคนไทยที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้เกิดปรากฏการณ์ใหม่ ประชาชนชาวไทยต่างร่วมกันถวายความอาลัยผ่านเสียงดนตรี ทั้งประพันธ์เพลง ขับร้อง บรรเลง

อย่างไรก็ตามเพลงยังถือว่าวรรณกรรมประเภทหนึ่งที่มนุษย์สร้างสรรค์ขึ้นจากจินตนาการ ความรู้สึก และ อารมณ์สะท้อนใจ อันเกิดจากประสบการณ์ วิธีชีวิต การเสพบทเพลงเพื่อสุนทริยรสด้วยการฟัง โดยไม่ต้องอ่านหรือดู ส่งผลให้วรรณกรรมเพลงเป็นประเภทงานที่เข้าถึงประชาชนได้ดีกว่าวรรณกรรมประเภทอื่น (บุญยงค์ เกศเทศ, 2525 : 17) บทเพลงถวายความอาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ส่วนใหญ่จึงเป็นวรรณกรรมประเภทสารคดี เพราะมุ่งให้ความรู้ ให้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับพระราชจริยวัตรและพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ สะท้อนความรู้สึกผูกพันอันลึกซึ้ง

ระหว่างพระมหากษัตริย์กับประชาชน และโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านรู้สึกซาบซึ้งในพระเกียรติคุณของพระองค์ เพราะเหตุนี้ถวายเป็นความอาลัยโดยการแต่งเพลง จึงเป็นสิ่งที่น่าสนใจว่าผู้แต่งสามารถทำได้โดยใช้กลวิธีอย่างไรบ้าง

ลักษณะของบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีกลวิธีการนำเสนอเนื้อร้องในลักษณะที่โดดเด่น แทรกไว้ด้วยหลักธรรม คติเตือนใจ ดึงดูดผู้ฟังให้หันมาสนใจได้เป็นอย่างดี ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาลักษณะของบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ใน 3 ประเด็นหลัก คือ 1)รูปแบบบทเพลงและรูปแบบการประพันธ์ 2)เนื้อหาของบทเพลง 3)กลวิธีทางภาษา อันมีประเด็นย่อย ได้แก่ การใช้ถ้อยคำ การใช้สำนวน และการใช้โวหาร ทั้งนี้จะทำให้เห็นลักษณะการใช้ภาษา เนื้อหา และกลวิธีทางภาษาที่โดดเด่นในบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาเนื้อหาในบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

2.2 เพื่อศึกษารูปแบบการใช้ภาษาของบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

2.3 เพื่อศึกษากลวิธีทางภาษาในบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ทำให้ทราบเนื้อหาในบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

3.2 ทำให้ทราบถึงรูปแบบการใช้ภาษาของบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

3.3 ทำให้ทราบกลวิธีทางภาษาในบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาลักษณะของบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยเอกสาร ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยและวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกบทเพลงที่กลุ่มศิลปินได้แต่งขึ้นมาเพื่อแสดงความไว้อาลัยต่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่มีการเผยแพร่ตั้งแต่วันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2559 ถึงวันที่ 27 มีนาคม พ.ศ. 2560 มีการเผยแพร่ในสื่อออนไลน์ผ่าน ยูทูบ และเฟซบุ๊ก ซึ่งเป็นบทเพลงที่ได้รับความนิยมสูงจากสื่อออนไลน์ช่องทางต่างๆ พิจารณาจากจำนวนยอดการเข้าชม การกดไลค์

การกตแซร์ จำนวน 93 เพลง

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย (1)รูปแบบของบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้แก่ โครงสร้างของเพลง และจังหวะเพลง (2) เนื้อหาในบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้แก่ เนื้อหาด้านแสดงความไว้อาลัย เนื้อหาด้านพระราชกรณียกิจ เนื้อหาด้านการแสดงความจงรักภักดีและเนื้อหาด้านเทิดพระเกียรติ (3) กลวิธีทางภาษาในบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้แก่ กลวิธีการใช้ถ้อยคำ กลวิธีการใช้โวหาร

4.3 การรวบรวมข้อมูล

4.3.1 รวบรวมข้อมูลจากการสำรวจตัวบทเพลง และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบบทเพลง (2) รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเพลง (3) รวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกลวิธีทางภาษา

4.3.2 เก็บรวบรวมข้อมูลเพลงโดยการอ่าน ดู และฟังแล้วถ่ายทอดเป็นอักษรไทยจัดรูปแบบหมวดหมู่ ตามเนื้อหาของเนื้อเพลง กลวิธีการใช้คำ กลวิธีการใช้โวหาร โดยอาศัยขอบเขตทางด้านเวลา

4.3.3 รวบรวมแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับกลวิธีทางภาษา

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล (1) วิเคราะห์รูปแบบของบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้แก่ โครงสร้างของเพลง และจังหวะเพลง (2) วิเคราะห์เนื้อหาในบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้แก่ เนื้อหาเพลงด้านแสดงความไว้อาลัย เนื้อหาเพลงด้านพระราชกรณียกิจ เนื้อหาเพลงด้านการแสดงความจงรักภักดีเนื้อหาเพลงด้านเทิดพระเกียรติ (3) วิเคราะห์กลวิธีทางภาษาในบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ได้แก่ กลวิธีทางภาษาการใช้คำ 1. การเลือกใช้คำ คือ การใช้คำซ้ำ การใช้คำสามัญการใช้สัมผัส 2.กลวิธีทางภาษาการใช้โวหาร คือ การใช้คำนัย การใช้อุปลักษณ์ การใช้อุปมาการใช้ปฏิรูปจน์ การใช้สมพจน์ การใช้บุคคลิธาน การใช้อดีตจน์ การใช้ปฏิปจน์ การใช้อุทาหรณ์ และการใช้สัญลักษณ์

4.5 ขึ้นนำเสนอ ผู้วิจัยนำเสนอโดยเรียบเรียงข้อมูลและเสนอผลการศึกษาด้วยวิธีการพรรณนาวิเคราะห์

5. ผลการวิจัย

5.1 ผลการศึกษาเนื้อหาในบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พบว่า เนื้อหาของบทเพลง มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเสด็จสวรรคต บทเพลงส่วนใหญ่จะเน้นอารมณ์การสูญเสีย ดังบทเพลง 13 ตุลา หนึ่งในท่วงตรงการอาลัยอาวรณ์ ดังบทเพลงวอนฟ้าขอเทวดาคืน และการหวนระลึกถึง ดังบทเพลงพลังแสงอาทิตย์เนื้อหากลับเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจเนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่เปี่ยมด้วยทศพิธราชธรรม พระองค์ทรงอุทิศพระวรกายในการประกอบพระราชกรณียกิจ ตลอด 70 ปีที่ทรงครองสิริราชสมบัติ มีการกล่าวถึงพระราชกรณียกิจของพระองค์ท่าน ดังนี้ (1)ด้านการปกครองบทเพลงรักสุดใจคือในหลวง ได้กล่าวถึง หลักปกครอง

ตามครรลองทศพิธราชธรรม (2)ด้านการเกษตรบทเพลงสิ่งดีๆที่พ่อสอนกล่าวถึงโครงการตามพระราชดำริ ด้านทรัพยากรน้ำบทเพลงแก้มลิงกล่าวถึงการแก้ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาอุทกภัย รวมไปถึงวิธีการบำบัดน้ำเสีย ด้านการเยี่ยมราษฎรบทเพลงคืนสู่สวรรค์ได้กล่าวถึงการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรในท้องถิ่นต่างๆทุก ภูมิภาคอย่างสม่ำเสมอ นับตั้งแต่เสด็จขึ้นครองราชย์ (3)ด้านการศึกษาบทเพลงเทวดาของฉันทได้กล่าวถึงการ ยกกระดานการศึกษาพื้นฐานระดับอุดมศึกษา และการศึกษาอาชีพ (4)ด้านการแก้ปัญหาบทเพลงรักสุดใจคือ ในหลวงได้กล่าวถึงปัญหาการดำรงชีวิต ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาสังคม ปัญหาการเมือง ทั้งในระดับส่วนตัว ครอบครัว ท้องถิ่นและระดับชาติ (5)ด้านการประชาสัมพันธ์บทเพลงคืนสู่สวรรค์ได้กล่าวถึงการบำบัดทุกข์บำรุงสุขประชาชนให้พ้นจากความทุกข์ยาก

เนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงความจงรักภักดีพสกนิกรชาวไทยได้แสดงออกถึงความจงรักภักดีที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในทุกโอกาส ถึงแม้จะไม่แสดงออกมาทางกายก็จะแฝงอยู่ในความรู้สึกของทุกคนดังปรากฏในบทเพลงลูกสุตาาลัยที่ว่า “ขอเป็นข้ารองพระบาททุกชาติไป...ไม่ว่า จะเกิดกี่ชาติก็ขอเป็นข้ารับใช้รองพระบาททุกชาติ.... ขอสดุดีสำนึกในพระคุณ.... เกิดกี่ชาติภพใด ขอเป็น ข้ารับใช้ใต้ธุลีพระบาท.....” เป็นต้น

เนื้อหาเกี่ยวกับการเทิดพระเกียรติเพื่อให้ประชาชนไทยได้มีชีวิตที่ดีขึ้น พระองค์ได้สร้างโครงการและติดต่อสัมพันธ์กับประเทศต่างๆทั่วโลก ทั่วโลกยอมรับว่าทรงเป็นกษัตริย์ที่ทรงเสียสละ อุทิศพระองค์เพื่อประเทศชาติและประชาชนอย่างแท้จริงทรงมีพระปรีชาสามารถหลักแหลม ดังบทเพลง 13 ตุลาคมอาลัยพ่อบทเพลงน้ำตาไม่หยุดไหลชาวไทยคิดถึงพ่อได้สดุดีพระเกียรติยศ การเปรียบพระองค์ทรงเป็น สมมติเทพและบทเพลงเรารักพระเจ้าอยู่หัวเป็นการกล่าวสดุดียกย่องเชิดชูสรรเสริญ

5.2 ผลการศึกษารูปแบบของบทเพลง ผู้วิจัยได้ศึกษาลักษณะโครงสร้างและรูปแบบในการแต่ง เพลงที่เรียกแต่ละบทว่า ท่อน โดยแต่ละเพลงอาจประกอบด้วยท่อนเพลงตั้งแต่ 1 ท่อนขึ้นไป บางเพลงอาจ มีเพียงท่อนเดียวในขณะที่บางเพลงอาจมีถึง 7 ท่อนก็ได้ ซึ่งผลการศึกษา พบว่า

1. โครงสร้างเพลงการศึกษาบทเพลงแสดงความไว้อาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา ภูมิพลอดุลยเดช ด้านโครงสร้างของบทเพลงนิยมใช้รูปแบบดังนี้

1.1 รูปแบบเอกบท(Unitary Form) เป็นบทเพลงที่มีเพียงเดียว สัญลักษณ์ที่ใช้ในเพลง เอกบท คือ A และอาจมีการซ้ำทำนองกัน เช่น A,AA,AAA,AAAA เป็นต้นซึ่งท่อนที่เพิ่มขึ้นมาไม่ควรมีทำนอง ที่ต่างจากเดิมมากนักจากการศึกษาพบในรูปแบบของเพลงแสดงความไว้อาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินท รมหาภูมิพลอดุลยเดช ดังต่อไปนี้แบบเอกบท (Unitary Form) มีลักษณะทำนองเดียวท่อนเดียวใช้สัญลักษณ์ Aพบว่ามีแบบเอกบท A จำนวน 2 เพลง ได้แก่บทเพลงดาวเรืองเพื่อพ่อ และบทเพลงบทขับเสภาเพื่อพ่อ แบบเอกบท (Strophic Form) AA หมายถึง เพลงที่มีทำนองเพียงทำนองเดียว คือ A รูปแบบจะเป็นแบบ AA บรรเลงหลายครั้งเนื้อร้องแต่ละท่อนก็จะเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ พบว่า มีแบบเอกบท AA จำนวน 2 เพลง ได้แก่บทเพลงพ่อจำลองร้องไห้ และบทเพลงสวรรค์ใจร้ายแบบเอกบท (Strophic Form) AAA หมายถึง บทเพลงที่มีทำนองเพียงทำนองเดียว คือ A รูปแบบจะเป็นแบบ AAA บรรเลงหลายครั้งเนื้อร้องแต่ละท่อน ก็จะเปลี่ยนไปพบว่ามีแบบเอกบท AAA จำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลงพ่อจำเพลงพ่อเหนื่อยพอแล้ว เพลงแบบ อย่างของลูกและเพลงฝนบิดาแบบเอกบท (Strophic Form) AA AA หมายถึง เพลงที่มีทำนองเพียงทำนอง

เดียว คือ A รูปแบบจะเป็นแบบ AA AA บรรเลงหลายครั้งเนื้อร้องแต่ละท่อนก็จะเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ พบว่า มีแบบเอกบท AA AA จำนวน 5 เพลง ได้แก่ เพลงผากเพลงถึงพ่อ เพลงวอนฟ้าขอเกิดเป็นข้า รongบาททุกชาติไป เพลงทูลกระหม่อมแก้ว เพลงวันนี้ไม่มีพ่อ และเพลงแก้มลิงแบบเอกบท (Strophic Form) AA AA A หมายถึง เพลงที่มีทำนองเพียงทำนองเดียว คือ A รูปแบบจะเป็นแบบ AA AA A บรรเลงหลายครั้งเนื้อร้องแต่ละท่อนก็จะเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ พบว่ามีแบบเอกบท AA AA A จำนวน 4 เพลง ได้แก่ เพลงน้ำตาไม่หยุดไหลชาวไทยคิดถึงพ่อ เพลงกษัตริย์แห่งประชาธิปไตย เพลงองค์เดียวในโลก เพลงลำน้ไทยด้วยหัวใจที่รักพ่อแบบเอกบท (Strophic Form) AA AAAA หมายถึง เพลงที่มีทำนองเพียงทำนองเดียว คือ A รูปแบบจะเป็นแบบ AA AAAA บรรเลงหลายครั้งและเนื้อร้องแต่ละท่อนก็จะเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ พบว่ามีแบบเอกบท AA AAAA จำนวน 5 เพลง ได้แก่ เพลงฮีโร่เพลงลูกขอสัญญา เพลงไม่มีวันลืมพ่อเพลง 13 ตุลาฯ อาลัยพ่อ และเพลง ถึงคนบนฟ้าแบบเอกบท (Strophic Form) AA AAAA A หมายถึง เพลงที่มีทำนองเพียงทำนองเดียว คือ A รูปแบบจะเป็นแบบ AA AAAA A บรรเลงหลายครั้งเนื้อร้องแต่ละท่อนก็จะเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ พบว่า มีแบบ เอกบท AA AAAA A จำนวน 2 เพลง ได้แก่ เพลงเทวดาของฉัน และเพลงเพื่อพ่อที่มองเราอยู่บนฟ้า

1.2 รูปแบบทวิบท (Binary Form)เป็นบทเพลงที่มีทำนองหลัก 2 ท่อน หรือมากกว่าแต่ทำนองที่เพิ่มขึ้นต้องมีทำนองซ้ำต่อกันมา โดยไม่สลับทำนอง สัญลักษณ์ที่ใช้ในเพลงทวิบท คือ AB นอกจากนี้ยังมีการซ้ำกันหลายๆ เทียวกก็ได้ เช่นซ้ำทำนองแบบ AA BB รูปแบบเป็นการถาม-ตอบ ซ้ำไปมาอาจเป็นหลายเทียวกก็ได้ เพลงสองท่อนหรือทวิบท(Binary Form) เขียนเป็นสัญลักษณ์ได้ดังนี้ A B, A B A B หรือ AB, ABAA, AA BB เช่น AB, AABBB จากการศึกษาพบในรูปแบบของเพลงแสดงความไว้อาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ดังนี้ทวิบท (Binary Form)A B A B คือ เพลงที่มี สองทำนอง คือท่อน A และ B จากนั้นจะกลับไปบรรเลงทำนอง A และ B ใหม่โดยเนื้อร้องจะเปลี่ยนไป พบว่ามีทวิบท A B A B จำนวน 5 เพลง ได้แก่เพลงวันที่พ่อไม่อยู่เพลงสลาย (13 ตุลาคม 2559) เพลงลูกสุดอาลัยเพลงรักพ่อ รักแผ่นดิน และ เพลงรูปที่ข้างฝาทวิบท (Binary Form) AA BB คือบทเพลงที่มีสองทำนอง คือ A และ B หากแต่ใช้ทำนอง A และ B เรียงกัน คือ AA ตามด้วยทำนอง B และปิดท้ายด้วยทำนอง B อีกครั้งหนึ่ง พบว่ามีทวิบท AA BB จำนวน 6 เพลง ได้แก่ เพลงคำสัญญาต่อหน้ารูปพ่อเพลงน้ำตาท่วมไทย เพลงเอาเทวดาองค์นั้นกลับมาเพลงเพื่อพ่อ เพลงวอนฟ้าขอเทวดาคืน และเพลงพ่อไม่ได้จากเราไปไหน รูปแบบตรีบท (Ternary Form) คือ บทเพลงที่แบ่งเป็น 3 ตอนหรือ 3 ท่อน หรือมีทำนองหลัก 3 ลักษณะ A B A, A A B A, A BC เป็นรูปแบบที่ใช้สำหรับบทเพลงขับร้องเป็นส่วนใหญ่พบในรูปแบบของเพลงแสดงความไว้อาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ดังต่อไปนี้

ตรีบท (Ternary Form) แบบ A B A คือ บทเพลงที่มีรูปแบบประกอบด้วย ๓ท่อน ส่วนใหญ่มีส่วนกลางที่แตกต่างไปจากส่วนต้นและส่วนท้าย เช่น ท่อนทำนองที่ 1 A, ท่อนทำนองที่ 2 B, ซึ่งทำนองแตกต่างกันออกไป และท่อนที่ 3 A ก็มีทำนองคล้ายกับท่อนที่ 1 A จากการศึกษาพบว่าตรีแบบ A B A มีจำนวนทั้งหมด 5 เพลง ได้แก่ เพลงพ่อครับ เพลงกล่อมพ่อ เพลงด้วยหัวใจของพ่อ เพลงพ่อยังอยู่ เพลงขอเป็นข้ารองบาททุกชาติไป

ซองฟอร์ม (Song Form) คือ การนำเทอร์นารีฟอร์มมาเติมส่วนหลักลงอีก 1 ครั้งจะได้รูปแบบ A B A เรียกว่า ซองฟอร์ม โครงสร้างแบบนี้พบในเพลงทั่วไปจากการศึกษาพบว่าตรี แบบของฟอร์ม มีจำนวนทั้งหมด 29 เพลง ได้แก่ เพลงร่มโพธิ์ทอง เพลงฟ้าร้องไห้ เพลงสัญญาแห่งสยาม เพลงเพื่อพ่อ เพลงพ่อคือผู้ให้เพลงอีสานอาลัย เพลงเรื่องเล่าของพ่อ เพลง 13 ตุลาคมหนึ่งท่อนตรงเพลงคำสัญญาต่อหน้ารูปพ่อ เพลงอยู่บนฟ้านะพ่อจ๋า เพลงบทเพลงของพ่อ เพลงตามรอยพ่อหลวง ร.9 เพลงพ่อภูมิพล เพลงเล่าสู่หลานฟัง เพลงรักสุดใจคือในหลวง เพลงรักพ่อ เพลงบ้านของพ่อ เพลงตราบนานเท่านาน รัชกาลที่ 9 เพลงGarland of The King(มาลัยของพ่อ) เพลงรักพ่อตลอดกาลเพลงเทวดากลับฟ้าเพลงสิ่งดีๆ ที่พ่อสอน เพลงข้าพระบาททุกชาติไปเพลงฝากฟ้าไปบอกพ่อ เพลงสัญญากับพ่อ เพลงชุดสีดำแต่ใจสีทองและเพลงโอ้พระคีนสรวง

2. รูปแบบประเภทของแนวเพลงการแบ่งประเภทของแนวดนตรีพิจารณาจาก เทคนิค รูปแบบ บริบทที่มาและเนื้อหาของเพลงบทเพลงแสดงความไว้อาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือแบ่งตามรูปแบบของดนตรีและแบ่งตามแนวดนตรีของไทยที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต ดังนี้

2.1 แบ่งตามรูปแบบของดนตรีแนวดนตรีมีมากมายหลากหลายประเภทผู้วิจัยได้ศึกษาเฉพาะแนวดนตรีประเภทใหญ่ๆเป็นที่รู้จักและนิยมใช้กันตั้งแต่นดนตรีแนวออร์เคสตรา (orchestra) หรือวงดุริยางค์ พบว่าดนตรีแนวออร์เคสตรา ปรากฏจำนวน 1 เพลง คือ เพลงบ้านของพ่อเป็นเพลงที่ใช้เสียงดนตรีและคำร้องเพื่อสื่อความหมายว่าตลอดระยะเวลา 70 ปี แห่งการครองสิริราชสมบัติ พระองค์ได้ทรงประกอบพระราชกรณียกิจมากมายดนตรีแนวโฟล์ค (Folk) หรือแนวโฟล์คของเป็นดนตรีที่เกิดจากเรื่องราวหรือคำพูดที่เล่าสืบกันมาแต่โบราณ ยังหาหลักฐานไม่ได้ว่าใครเป็นผู้ริเริ่มขึ้นพบว่า มีบทเพลงจำนวน 5บทเพลงเพลงฉันทนาเกิดในรัชกาลที่ 9 เพลงตามรอยพ่อหลวง ร.9 เพลงส่งพ่อขึ้นฟ้าเพลงจากหัวใจและเพลงฉันรักพระเจ้าอยู่หัว เป็นบทเพลงที่ใช้กีตาร์โปร่งและนักร้อง สื่อความหมายเล่าเรื่องราวของตอนที่เต็มไปด้วยความอาลัย ความรัก ความจงรักภักดี ความภาคภูมิใจที่ได้อยู่ภายใต้พระบารมี ตลอดจนเป็นแรงใจให้ก้าวเดินต่อไปบทเพลงประเภทนี้จะสื่ออารมณ์ความรู้สึกอย่างชัดเจนดนตรีแนวป๊อป(Pop Music) หรือร็อกแอนด์โรล เป็นเพลงที่ถูกพัฒนามาจากแจ๊สโฟล์คอาร์แอนด์บี แดนซ์คลาสสิกพบว่า ดนตรีแนวป๊อปมีจำนวน 52 เพลง เนื้อหาส่วนใหญ่ได้กล่าวถึงพระราชกรณียกิจที่ทรงงานทั่วผืนแผ่นดินไทยอย่างหนักถ่ายทอดความหวาดหวั่นในจิตใจในฐานะของพสกนิกรที่ไม่มีพระองค์ท่านอีกแล้วสร้างกำลังใจให้กับพสกนิกรให้อย่าย่อมนแพ้ต่อสิ่งใดที่เปรียบพระบารมีของพระองค์เป็นดั่งแสงอาทิตย์ที่ส่องแสงทั่วแผ่นดิน และจะเป็นดั่งแสงสว่างแห่งความดีนำทาง เป็นพลังการใช้ชีวิตให้ทุกคนลุกขึ้นมาเดินหน้าใช้ชีวิตต่อไปดนตรีแนวเพลงแร็ป(Rap) หรือ ฮิป-ฮอป (Hip-Hop) เป็นเพลงที่เริ่มต้นจากหมู่สังคมคนผิวดำแพร่ขยายกันในหมู่ชนชั้นกลางและชั้นล่างเติบโตขึ้นบนท้องถนนของกลุ่มวัยรุ่น เป็นที่นิยมคลั่งไคล้ในหมู่วัยรุ่น มีการพลิกแพลงทำเด่นออกไปจนกลายเป็นวัฒนธรรมการเต้นแบบใหม่ จุดเด่น มีจังหวะและเนื้อหาที่ไม่เน้นเสียงประสานและทำนองที่ไพเราะ ใช้ปากกับมือเลียนเสียงกลอง ภาษาที่ใช้เป็นภาษาสแลงของคน เนื้อหาของเพลงระบายความอัดอั้นของวัยรุ่น ประทับวังสัจคมแสดงความก้าวร้าวต่อต้าน พบว่า ดนตรีแนวเพลงแร็ปปรากฏในบทเพลง จำนวน 1 เพลง คือ เพลงภาพที่เคยมีพ่อมีเนื้อหา กล่าวถึงความจงรักภักดี และพระราชกรณียกิจดนตรีแนวเพลงเร็กเก (reggae)หรือเร็กเก

(reggae) เป็นแนวดนตรีแอฟริกา-แคริบเบียนซึ่งพัฒนาขึ้นบนเกาะจาเมกา จากการศึกษา พบว่า ดนตรีแนวเพลงเร็กเก้ ปรากฏในบทเพลง จำนวน 1 เพลง คือ เพลงแก้มลิงดนตรีแนวเพลงเพลงไทยเดิมเป็นเพลงที่มีการขับร้องด้วยวิธีการแบบไทย พบว่า ดนตรีแนวเพลงไทยเดิมปรากฏในบทเพลงจำนวน 1 เพลง คือ เพลงบทขับเสภาถวายพ่อหลวง เนื้อหาได้แสดงถึงความอาลัย ด้วยการขับเสภาถ่ายทอดอารมณ์และความรู้สึกแทนพสกนิกรที่มีต่อพระองค์ท่าน มีการกล่าวเปรียบเทียบกับสิ่งต่างๆ

2.2 แบ่งตามแนวดนตรีของไทยจากการศึกษาบทเพลงตามแนวดนตรีของไทยได้แก่ บทเพลงพื้นบ้าน คือบทเพลงที่แต่ละท้องถิ่นนำมาร้องกันเพื่อความบันเทิง มักใช้ถ้อยคำเรียบง่าย มีสัมผัสคล้องจองกัน ไม่นิยมใช้เครื่องดนตรีประกอบตบมือให้จังหวะ พบว่า มีจำนวน 3 เพลง คือ เพลงลำภูไท เพลงด้วยหัวใจที่ยักพ้อ เพลงจากใจลูกอีสาน เนื้อหาในบทเพลงกล่าวถึงความรู้สึกกับการสูญเสียที่ยิ่งใหญ่ของคนไทยบทเพลงลูกทุ่ง (Country Music) คือเพลงที่สะท้อนวิถีชีวิต สภาพสังคมอุดมคติและวัฒนธรรมไทย พบว่า มีจำนวน 31 เพลงคือ เพลงน้ำตาไม่หยุดไหลชาวไทยของพ่อ เพลงดาวเรืองเพื่อพ่อ เพลงเล่าสู่หลานฟัง เพลงคืนสู่สวรรค์ เพลงพ่อของฉัน เพลงรักพ่อรักแผ่นดิน เพลงเรื่องเล่าของพ่อ เพลงพ่อของไทยในใจตลอดกาล เพลงขอเป็นข้าราชการทุกชาติไป เพลงฮีโร่ เพลงอยู่บนฟ้านะพ่อจ๋า เพลงรักสุดใจคือในหลวง เพลงฝากเพลงถึงพ่อ เพลงฟ้าร้องให้ เพลงรักพ่อตลอดกาล เพลงร่มโพธิ์ทองของแผ่นดิน เพลงเทวดากลับฟ้า เพลงสวรรค์ใจร้าย เพลงสิ้นร่มโพธิ์ทอง เพลง 13 ตุลาฯ อาลัยพ่อ เพลงสิ่งดี ๆ ที่พ่อสอน เพลงถึงคนบนฟ้า เพลงฝากฟ้าไปบอกพ่อ เพลงสัญญากับพ่อ เพลงส่งพ่อกลับบ้านสวรรค์ เพลงองค์เดียวในโลก เพลงทูลกระหม่อมแก้ว เพลงชุดสีดำแต่ใจสีทอง เพลงวันนี้ ไม่มีพ่อ เพลงพ่อคือผู้ให้ เพลงอีสานอาลัยเนื้อหาเพลงจะเน้นการแสดงถึงความอาลัยเศร้าโศกเสียใจ เตือนสติให้คนไทยรักสามัคคีกัน ภาษาที่ใช้ในเพลงลูกทุ่งมีสองรูปแบบคือภาษามาตรฐานและภาษาชาวบ้าน

การแบ่งตามรูปแบบของดนตรี เป็นดนตรีแนวป๊อป มากที่สุด จำนวน 52 เพลง รองลงมา คือ เป็นดนตรีแนวลูกทุ่ง จำนวน 31 เพลงภาษาที่ใช้ในเพลงลูกทุ่งมีสองรูปแบบคือภาษามาตรฐานและภาษาชาวบ้าน ส่วนดนตรีแนวโฟล์ค มีน้อยที่สุด จำนวน 5 เพลง

5.3 ผลการศึกษากลวิธีทางภาษาในบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช พบว่า

5.3.1 กลวิธีทางภาษาการใช้คำ

1) การเลือกใช้คำมีการเลือกใช้คำได้เหมาะสมเป็นความหมายตรงและมีความหมายโดยนัยเปรียบเทียบกับที่น่าสนใจ คือ การเลือกสรรคำแปลกใหม่มาใช้เป็นการสร้างสรรค์ที่ผู้แต่งร้อยกรองนำมาใช้เพื่อให้ร้อยกรองมีความงดงาม ความไพเราะซึ่งจัดประเภทได้ดังนี้ (1)การเลือกสรรคำเรียก หรือคำแทนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 9 ในบทร้อยกรองที่นำมาศึกษา พบว่ามีคำที่เลือกสรรมาใช้มากมาย ได้แก่ คำสรรพนามแทนพระองค์คำสรรพนามแทนองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมีหลายคำที่นิยมใช้ได้แก่ คำว่า พระองค์ พระ ฐ องค์ ดังปรากฏในบทเพลงขับเสภาเพื่อพ่อ (2) คำนามเรียกพระองค์คำนามที่ผู้แต่งได้เลือกสรรมาใช้เรียกพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีหลายคำ ได้แก่ คำว่า พระภูมิพล พระปิตุชาติ พ่อหลวง ราชันย์ ในหลวง พระภูมิินทร์ มหาราช มหาธรรมิกราช นวมินทร์ พระภูมิพลมหาราช ไท้อัจฉริยะกษัตริย์ ดังปรากฏในบทเพลงถึงพ่อ

2) การใช้คำซ้ำเป็นการเลือกสรรคำมาใช้ซึ่งเป็นศิลปะในการใช้คำอีกแบบหนึ่งแต่เป็นการใช้คำเดิมซ้ำๆ กันในหลักการใช้ได้แก่ ซ้ำกันที่ต้นบาท เช่น เพลงทูลกระหม่อมพ่อข้าที่ท้ายบาทเช่น เพลงพ่อของฉันทน์ซ้ำกันที่ต้นบาททุกบาท เช่น เพลงคืนสู่สวรรคการข้าประโยชน์ ดังบทเพลงความฝันของพ่อ

3) การใช้คำสามัญ ผู้แต่งได้เลือกใช้คำว่า พ่อ ซึ่งเป็นคำธรรมดาสามัญแทนองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวแทนที่จะใช้ราชาศัพท์ ได้แก่บทเพลงคืนสู่สวรรค และผู้แต่งได้เปรียบเทียบพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเหมือนกับเทวดา เป็นการสรรคำมาเปรียบเทียบทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีดังบทเพลงหาที่สุดมิได้ นอกจากนี้ ยังพบว่ามีการนำเอาจำนวนนับมาใช้แต่งบทเพลง ดังบทเพลงเดิมพันที่ยิ่งใหญ่

4) การใช้สัมผัส การวิเคราะห์บทหรือกรองบทเพลงแสดงความไว้อาลัยพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชได้ศึกษาการใช้สัมผัสใน 2 ลักษณะ คือ (1)สัมผัสสระ คือ การใช้คำที่มีเสียงสระเดียวกันและมีตัวสะกดในมาตราเดียวกันมาศึกษา ได้แก่ คำเคียงคือ การใช้คำที่มีเสียงสระเดียวกันเรียงกัน 2 คำเช่น บทเพลงฉันทน์เกิดในรัชกาลที่๙คำเทียบเคียงคือ การใช้คำที่มีเสียงสระเดียวกันเรียงกัน 3 คำ เช่น บทเพลงพ่อภูมิพลคำทบทเคียงคือ การใช้สัมผัสสระชนิดกัน 2 คู่ เช่น บทเพลงขอเป็นลูกพ่อคำแทรกเคียงคือ การใช้คำที่มีเสียงสระเดียวกัน สองคำที่มีคำอื่นคั่นกลางหนึ่งคำอยู่ต้นวรรค หรือกลางวรรค เช่นบทเพลงพ่อจำคำแทรกแอกคือ การใช้คำสัมผัสสระสองคำมีสระอื่นคั่นกลาง หนึ่งคำอยู่ปลายวรรค เช่น บทเพลงสวรรคไจร้ายและคำเทียมแอกคือ การใช้คำสัมผัสสระโดยมีคำอื่นคั่นกลางสองคำ เช่นบทเพลงเทวดากลับฟ้า (2) สัมผัสอักษรคือ การนำคำที่มีพยัญชนะต้นเสียงเดียวกันหรือเป็นเสียงพยัญชนะประเภทเดียวกันมาศึกษา ได้แก่ คำคู่คือ การใช้สัมผัสอักษรเรียงกันสองคำเช่น บทเพลงพ่อคร่ำครวญคู่คือ การใช้สัมผัสอักษรเรียงกันสามคำ เช่น บทเพลงแบบอย่างของลูกคำเทียบรถคือการใช้สัมผัสอักษรเรียงกันสี่คำ เช่น เพลงมองบนฟ้าคำเทียมรถคือการใช้สัมผัสอักษรเรียงกันสี่หรือห้าคำ เช่น เพลงพ่อของไทยในใจตลอดกาล คำทบทคู่คือการใช้สัมผัสอักษรเรียงกันเป็นสองคู่ เช่น บทเพลงรักพ่อตลอดกาลคำแทรกคู่คือ การใช้สัมผัสอักษรสองคำโดยมีคำอักษรอื่นคั่นกลางหนึ่งคำ เช่น บทเพลงด้วยรักของพ่อและคำแทรกรถคือ การใช้สัมผัสอักษรสองคำมีอักษรอื่นคั่นกลางสองคำเช่น เพลงสองมือพ่อ

5.3.2 กลวิธีทางภาษาการใช้โวหาร (Figure of speech) การใช้โวหาร ซึ่งเป็นศิลปะของการใช้ภาษาทำให้เกิดโน้ตทัศน์ หรือจินตภาพได้ชัดเจนหรือกว้างขวางกว่าการใช้ภาษาตรงไปตรงมาบทเพลงแสดงความไว้อาลัยต่อพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีโวหารที่คล้ายคลึงกันและแตกต่างกันผู้วิจัยได้สรุปเป็นเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ดังนี้ นามนัยเป็นภาพพจน์ที่ใช้เรียกขานบุคคลโดยใช้ความหมายกว้างๆเป็นสัญลักษณ์แทนบุคคลนั้น พบในบทเพลง พ่อของไทยในใจตลอดกาลอุปลักษณ์เป็นโวหารเปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบเทียบกันว่าเป็นสิ่งเดียวกันหรือเท่ากันทุกอย่างโดยใช้คำ “คือ” “เท่า” “เป็น” ในการเปรียบเทียบพบในบทเพลงพ่อไม่ได้จากเราไปไหนอดีตพจน์คือ การกล่าวเกินจริง ซึ่งเป็นความรู้สึกหรือความคิดของผู้กล่าวที่ต้องการย้ำความหมาย ให้ผู้ฟังรู้สึกหนักแน่นจริงจัง พบในบทเพลงพ่อคร่ำครวญรูปพจน์คือการใช้ข้อความที่ดัดแปลงมาจากข้อความอันเป็นที่รู้จักกันดีอยู่แล้ว เช่น วาตะของนักปราชญ์ รัฐบาล ร.๖ หรือ สุภาสิต คำพังเพย หรือผลงานของผู้อื่น พบในบทเพลงรอยยิ้มของพ่อ บทเพลงคำสัญญาต่อหน้ารูปพ่อ บทเพลงตามรอยพ่อหลวง ร.๙บทเพลงกล่อมพ่อ บทเพลงเพื่อพ่อบุคลาธิ

ฐาน คือ โวหารชนิดหนึ่งในโวหารภาพพจน์ ที่มีลักษณะการสมมุติให้สิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ ให้มีอากัปกริยาท่าทางความรู้สึกนึกคิดเหมือนมนุษย์ พบในบทเพลงพ่อคือผู้ให้ปัญญา เป็นศิลปะของการใช้คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ ใช้เพื่อเรียกร้องความสนใจหรือกระตุ้นให้เกิดความคิดพบในบทเพลงพ่อครับสมพจน์ยคือ การเอาส่วนหนึ่งมากล่าวแทนทั้งหมด หรือเอาทั้งหมดมากล่าวแทนส่วนหนึ่ง พบในบทเพลงพ่อภูมิพลอุทธารณ์ เป็นการเปรียบเทียบเรื่องราวเหตุการณ์ หรือ ความคิดสองอย่างที่ไม่จำเป็นต้องเปรียบเทียบว่าคล้ายกัน พบในบทเพลงบ้านของพ่อสัญลักษณ์ คือ ทุกอย่างที่มีความหมายและมีคุณสมบัติร่วมกันหรือมีความเกี่ยวข้องกัน พบในบทเพลงสวรรค์ใจร้ายและอุปมาเป็นโวหารเปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบเทียบกันว่าเหมือนกันปรากฏคำอุปมาเดี่ยวและคำอุปมาซ้อน ดังนี้ (1) คำอุปมาเดี่ยว เป็นคำอุปมาที่เป็นคำมูลอาจมี 1 หรือ 2 พยางค์ เช่น คำว่า ดุจ ดังเพียงเหมือน เสมือน ประดุจ เพียง ดังบทเพลงน้ำตาไม่หยุดไหลชาวไทยคิดถึงพ่อ (2) คำอุปมาซ้อน คือ คำอุปมาที่ใช้คำมูล 2 คำ ที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายกันเพื่อใช้ในการเปรียบเทียบกัน ได้แก่คำว่า เปรียบปาน เปรียบดั่ง ดุจดั่งดุจดวงเช่น บทเพลงส่งพ่อคืนฟ้า

6. อภิปรายผลการวิจัย

6.1 ด้านเนื้อหาของบทเพลง พบว่า บทเพลงที่แสดงถึงความรู้สึกอาลัยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการสวรรคต เนื้อหาส่วนใหญ่จะเน้นอารมณ์การสูญเสีย อาลัยอาวรณ์ และระลึกถึงพระองค์ท่านทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่เปี่ยมด้วยพระอัจฉริยภาพและความสามารถ พระองค์ทรงอุทิศพระวรกายในการประกอบพระราชกรณียกิจ ตลอดเวลา 70 ปี ที่ทรงครองราชสมบัติ เนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงความจงรักภักดีพสกนิกรชาวไทยได้แสดงออกถึงความจงรักภักดีที่มีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในทุกโอกาส ถึงแม้จะไม่แสดงออกทางกายก็จะแฝงอยู่ในความรู้สึกของทุกคนดังปรากฏในบทเพลง “ขอเป็นข้ารองพระบาททุกชาติไป....ไม่ว่าจะเกิดกี่ชาติก็หันขอเป็นข้ารับใช้รองพระบาททุกชาติ.... ขอสดุดีสำนึกในพระคุณ.... เกิดกี่ชาติภพใด ขอเป็นข้ารับใช้ใต้ธูลีพระบาท....สืบนี้วันวันทา กราบลงพร้อมน้ำตา หมั่นล้านประชาชนอมภักดี....” เป็นต้นซึ่งสอดคล้องกับ อรรถวิทย์ รอดเจริญ (2552 : 128) กล่าวว่า บทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช แม้จะมีความหลากหลายทั้งในด้านเนื้อหาและลีลาภาษา แต่ถึงกระนั้นก็ตามลักษณะร่วมที่ปรากฏในบทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ก็คือ บทเพลงที่มีลีลาภาษาไพเราะ งดงามเปี่ยมด้วยวรรณศิลป์และเนื้อหาที่ทรงคุณค่าส่งผลให้ผู้ฟังเพลงเกิดความรู้สึกเทิดทูนซาบซึ้ง สำนึกในพระมหากรุณาธิคุณและทวีความจงรักภักดี มีความประทับใจแด่พระองค์ท่านตลอดไป

6.2 ด้านรูปแบบของบทเพลง พบว่า รูปแบบของเพลงแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ แบบเอกบท แบบทวิบท และแบบตรีบท (1)แบบเอกบท พบว่า มีแบบเอกบท AA AA A จำนวน 4 เพลง ได้แก่เพลง น้ำตาไม่หยุดไหล ชาวไทยคิดถึงพ่อ ของ เพชร สหรัตน์เพลง กษัตริย์แห่งประชาธิปไตย ของ แอ๊ด คาราบาว เพลง องค์เดียวในโลกของ ไชยา มิตรชัยเพลง ลำภูไทด้วยหัวใจที่ยักพ่อของ ครูสลา คุณวุฒิ (2)แบบทวิบท พบว่ามีทวิบท A B A B จำนวน 5 เพลง ได้แก่เพลง วันที่พ่อไม่อยู่ของ อคิร วงษ์แข็ง, ธนภฤต พานิชวิทย์ เพลงสลาย (13 ตุลาคม 2559) ของ ธวัชชิต วิไลโอฬาร และ เพลง ลูกสุดอาลัย ของ กิตติศักดิ์ พลอยงาม เพลง รักพ่อ รักแผ่นดิน ของ เสถียร ทำมือ และ เพลงรูปที่ข้างฝาของ ชูศักดิ์ วิเศษศิริ, เกริกฤทธิ์ วิเศษศิริ

(3) แบบตรีบท พบว่า มีตรีบทแบบ A B A มีจำนวนทั้งหมด 5 เพลง ได้แก่ เพลงพ่อศรีบ ของ ฟองเปียร์ เพลงกล่อมพ่อ ของ นิติพงษ์ ห่อนาค เพลงด้วยหัวใจของพ่อ ของ ประกาศิต เพลงพ่อยังอยู่ ของ ศิวรา เต็มชีพ เพลงขอเป็นข้าราชการทุกชาติไป ของ ทศพล อุดทา โครงสร้างของเพลงแบบตรีบท ประเภทของฟอร์ม (Song Form) มักพบในเพลงทั่วๆ ไปมากที่สุด คือ จำนวน 29 เพลง อาจจะเป็นเพราะว่าเป็นรูปแบบที่นักแต่งเพลงโดยทั่วไปนิยมแต่ง และตามหลักการแต่งเพลงนั้นส่วนมาก เพลงหนึ่งจะมี 2 ทำนอง คือ ทำนองท่อน A และ ทำนองท่อน B บรรเลงหลายครั้ง เนื้อร้องในแต่ละท่อนก็จะเปลี่ยนไปเรื่อยๆ ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้รูปแบบของทำนองเพลงแบบแบบตรีบท ประเภทของฟอร์ม (Song Form) ปรากฏมากที่สุด สอดคล้องกับปาริชาติ วินิจ (2542 : 134) กล่าวว่าวรรณกรรมเพลงยอดนิยมในด้านรูปแบบส่วนใหญ่แล้วพบว่า โครงสร้างของเพลงแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ แบบเอกบท แบบทวิบทพิเศษ และแบบตรีบท วรรณกรรมเพลงยอดนิยมโครงสร้างของเพลงแบบทวิบทพิเศษจะพบมากที่สุดอาจจะเป็นเพราะว่าเป็นรูปแบบที่นักแต่งเพลงโดยทั่วไปนิยมแต่งกัน

รูปแบบประเภทของแนวเพลง พบว่า รูปแบบของดนตรีเป็นแนวป๊อบ มากที่สุด จำนวน 52 เพลงเป็นแนวเพลงที่มีลักษณะของโมโด้ที่ฟังง่าย ฟังสบาย มีทำนองที่พลิ้วไหวเนื้อเพลงส่วนใหญ่กล่าวถึงพระราชกรณียกิจที่ทรงงานทั่วผืนแผ่นดินไทยถ่ายทอดความหวาดหวั่นในจิตใจในฐานะของพสกนิกรก่อนจะรับทราบข่าวร้ายที่ไม่มีพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชอีกต่อไป และขอถวายความภักดีตามรอยเบื้องพระยุคลบาทกษัตริย์ผู้ที่พสกนิกรไทยทั้งชาติเรียกว่า “พ่อ” อีกหนึ่งบทเพลงยังสร้างกำลังใจให้กับพสกนิกรให้อย่ายอมแพ้ต่อสิ่งใด ที่เปรียบพระบารมีของพระองค์เป็นดังแสงอาทิตย์ที่ส่องแสงทั่วแผ่นดิน และจะเป็นดังแสงสว่างแห่งความดีนำทาง เป็นพลังการใช้ชีวิตให้ทุกคนลุกขึ้นมาเดินหน้าใช้ชีวิตต่อไป รองลงมา คือ เป็นดนตรีแนวลูกทุ่ง จำนวน 31 เพลง เนื้อหาของเพลงจะเน้นการแสดงความสามารถแต่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรรดาศิลปินตั้งใจถ่ายทอดความรู้สึกแทนคนไทยทั้งชาติ หลังทราบข่าวการสวรรคต ซึ่งแต่ละเพลงสะท้อนถึงหลากหลายมุมมองทั้งในแง่การถ่ายทอดความรู้สึกเศร้าโศกเสียใจ สะท้อนถึงพระราชกรณียกิจของพระองค์เมื่อครั้งยังมีพระชนมชีพ ตลอดจนเตือนสติและให้กำลังใจคนไทยด้วยกันในยามวิปโยคในแง่การใช้ภาษา ภาษาที่ใช้ในเพลงลูกทุ่งมีสองรูปแบบคือภาษามาตรฐานและภาษาชาวบ้าน ส่วน ดนตรีแนวโฟล์ค มีน้อยที่สุด จำนวน 5 เพลง เป็นเนื้อเพลงมักแสดงอารมณ์ของกลุ่มบุคคล โดยมีเนื้อร้องหรือท่วงทำนองเรียบง่าย เพลง สื่อความหมายง่ายๆ สอดคล้องกับรัตนา ทิมเมือง และศรัณญ์ทิศา ชนะชัยภูพัฒน์ (2553 : 135) กล่าวว่ารูปแบบของเพลงมีความสัมพันธ์กับการใช้ภาษาในเนื้อร้องภาษาที่นำมาใช้ใช้ได้ง่ายๆ การสื่อสารด้วยระดับภาษาที่เป็นทางการหรือแบบประเพณีนิยมที่บรรจงเลือกสรรถ้อยคำที่ไพเราะสละสลวย เรียบเรียงเนื้อความให้มีความสูงส่งและการสื่อสารด้วยระดับภาษาที่ไม่เป็นทางการการสื่อความหมายเนื้อหาเพลงสดุดีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวผู้ทรงเป็นพระเจ้าแผ่นดินในดวงใจของพสกนิกรและความร่มเย็นเป็นสุขของคนไทยได้รับพระบารมี เสนอกระแสนพระราชดำรัสเพื่อเป็นแนวทางในการดำรงชีวิต และดำรงสังคมให้เป็นปกติสุข

6.3 ด้านกลวิธีทางภาษาพบว่า การเลือกใช้คำ มีการเลือกใช้คำหลายลักษณะ เช่น คำเรียกหรือคำแทนพระองค์การเลือกคำที่มีความหมายต่างเด่นๆ การใช้คำซ้ำ การใช้คำสามัญ การใช้คำสัมผัส ในลักษณะสัมผัสสระและสัมผัสอักษรมีคำที่ทำให้เกิดเสียงเสนาะได้แก่ คำเคียง คำเทียบเคียงคำทบเคียง คำแทรกเคียง

คำแทรกแอก คำเทียมแอก คำคู่ คำเทียบคู่ คำเทียบรล คำทบทคู่ คำแทรกกรธ เป็นต้น พบว่าในบทร้อยกรองที่นำมาศึกษานี้มีใช้อยู่มาตามธรรมเนียมแบบดั้งเดิม

การเลือกใช้โวหาร พบว่ามีการนำโวหารมาใช้ในบทร้อยกรองทุกชิ้นงานบางชิ้นงานนำโวหารมาใช้ 1 ชนิด บางชิ้นงานนำโวหารมาใช้ประกอบมากกว่า 1 ชนิด ทั้งนี้เพื่อให้ผลงานมีความงดงาม ความไพเราะและมีคุณค่ามากที่สุด โวหารที่พบมากที่สุด ได้แก่ โวหารนามนัย อุปลักษณ์ อุปมา อติพจน์ ปฏิรูปพจน์ บุคลาธิษฐาน ปฏิปฐา สมพจน์ อุทาหรณ์ และสัญลักษณ์

การเลือกใช้คำและการเลือกใช้โวหาร สอดคล้องกับสายทิพย์ นุกุลกิจ (2537 : 77 – 89) กล่าวว่า ผู้แต่งร้อยกรองในปัจจุบันมีวิธีการทำให้บทร้อยกรองของตนมีคุณค่า น่าอ่าน น่าสนใจ หลายวิธีการใช้คำ ผู้แต่งจะเลือกใช้คำที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระของบทร้อยกรองเพื่อแสดงความคิดและอารมณ์การใช้โวหาร ผู้แต่งร้อยกรองนิยมใช้โวหารต่างๆ ดังนี้ภาพพจน์ ได้แก่ วิธีการใช้ถ้อยคำเพื่อให้เกิดภาพ เช่น อุปมา อุปไมยอุปลักษณ์ สัญลักษณ์ อุทาหรณ์ เป็นต้น

7. ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาลักษณะของบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่เน้นเนื้อหาของบทเพลง รูปแบบของบทเพลง และกลวิธีทางภาษา แต่ยังมีประเด็นอื่นๆอีกที่น่าสนใจและสามารถนำไปศึกษาในโอกาสต่อไป เช่น การศึกษาความคิดเห็นของคนไทยที่มีต่อบทเพลงแสดงความไว้อาลัยแด่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

8. เอกสารอ้างอิง

- บุญยงค์ เกศเทศ. (2525). **วรรณกรรมวิเคราะห์**. พิมพ์ครั้งที่ 2. มหาสารคาม : คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- ปาริชาติ วินิจ. (2542). **รูปแบบและลักษณะการใช้ภาษาในวรรณกรรมเพลงยอตนิยม**. วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาไทย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รัตนา ทิมเมือง และศรีบุญทิศา ชนะชัยภูพัฒน์. (2553). **การสื่อความหมายในบทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว**. รายงานวิจัย. มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- สายทิพย์ นุกุลกิจ. (2537). **วรรณกรรมไทยปัจจุบัน**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- อรรถวิทย์ รอดเจริญ. (2552). **ลีลาภาษาในบทเพลงเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช**. **วารสารมนุษยศาสตร์**. 16(1). 117-129.

9. คำขอบคุณ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บัญญัติ สาลี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการสอบ ทุกท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ยิ่งไว้ ณ โอกาสนี้ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา อันเป็นที่เคารพยิ่งที่ได้วางรากฐานการศึกษา วางรากฐานศีลธรรมอันดีงามและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยในทุกๆ ด้าน จนประสบความสำเร็จในวันนี้